

je koj moko vlažnost posrkala in posušila. Sadju naš Brkin letos ne bode imel v toliki meri kot lansko jesen, samo nekoliko hrušek in češpelj. Jabelk je malo, le teh je kaj več, kar je boljšega plemena. Prav lepo nado je imel naš kmet letošnjo spomlad, ko mu je sploh vse sadunosno drevje prav veselo in lepo cvelo, a vedno deževje in mrzlo vreme potem, odpadlo mu je cvetje. Kolkiko da so naši brkinski gospodarji lansko jesen skupili za jabelka, to svet uže dcbro vé, ko se je vagon za vagonom odpeljal z bližnjih postaj po železnici na Nemško, kar nam bode živo v spominu. Letošnjo jesen ne bode tega, ker naš kmet bode imel k večemu po 2 do 3 cente jabolk. O, kje je lanska jesen, ko je imel en sam kmet 100 kvintalov jabolk. Po nekaterih brkinskih vasicah se gospodarji še prav malo ukvarjajo s sadjerejo in za nje povzdigo nič ne storijo. Ubogo drevesce se vsadi, potem se ga pusti svoji osodi brez postrežbe, še mahu in suhih vej se ga ne otrebi. — In ta naš kraj, lega in zemlja je kakor navlašč za sadjerejo, tako, da drevesca takoj dobro rastejo in rodé v enaki meri kakor na vrtu, tako po gmajni, tako rekoč v vsaki grapici. — Žita je srednje, sena manj.

J. V.

Iz Ljubljane. — O gimnaziji kranjski se nam poroča: Delovanje, mestu in deželi potreben zavod rešiti, pričelo se je. Vsi po sklepu volilnega shoda imenoma pozvani poslanci storili so svoje korake pri vladi, poslanec kranjskega mesta bil je minuli teden osebno na Dunaji. — Odločilen korak pa je storil mestni zastop kranjskega mesta sam s tem, da je dne 12. t. m. sklenil: „za šolsko leto 1887/8 prvi gimnazijski razred ustanoviti na lastne stroške.“

Ta korak mestnega zastopa kaže, kako živo mu je pri srcu ta zavod, ker žrtuje za-nj, ki ga uže sedaj stane nad sedmino vseh svojih dohodkov, še vrh tega za prihodnje šolsko leto vse stroške prvega razreda. — Ako tedaj naučnega ministra ne bodo prepričali vsi drugi dokazi za obstanek tega zavoda, dokazali pa bodo meščani kranjski na lastne stroške, da ima nižja gimnazija ta več učencev, kakor marsikatera neodpravljena višja gimnazija z nemškim učnim jezikom. — Upamo, da se vsaj po tej poti reši Slovincem namenjen učni zavod za prihodnje šolsko leto. Do drugEGA leta pa — upamo, bode državnozborska večina vedela kaj storiti, da se oprosti takih udarcev.

Pa ostanimo pri kranjski gimnaziji: za sedaj vsaj toliko sodimo, da moremo izreči v tolažilo vsem prizadetim nado, da tudi v prihodnjem šolskem letu gimnazija kranjska ostane, ker mislimo, da tudi moč ministrova ne sega tako daleč, da bi smel zabraniti šolo na lastne stroške prizadetih.

— Einspielerjeva slavnost, ki se je vršila minulo nedeljo v Svečah, je gotovo najvažnejša dogodka minulega tedna za nas Slovence. Ako je uže zlatomašništvo odličnega rodoljuba slovenskega smatrati za blagoslov z nebes, ki ojačeva vse boritelje za enakopravnost Slovencev, je pa gotovo slavnost sama dokaz zavednosti in politične moči koroških Slovencev, ki nam jih na-

sprotniki hočejo pri vsaki priliki žive dejati v grob. Slavnost minule nedelje je toraj glasen klic nasprotnikom našim, pa tudi našemu naučnemu ministru. Glas, ki bolj razumljivo in bolj neovrgljivo kliče v širni svet; koroški Slovinci živimo in zahtevamo svoje ustavno nam zagotovljene pravice. Nasprotna druhal hotela je sicer zadušiti ta glas, s tem, da je starčeku Einspielerju v sredi nemškega Celovca pobila okna. — Toda Slovenec strahu ne pozna, in toliko glasneje čuje se sedaj glas slovenskega naroda na Koroškem. — Ta glas pa ne bodo čuli samo nasprotniki naši, čuli ga bodo tudi pravični nam Nemci, čuli ga bodo malomarni ali boječi rojaki slovenski. — Pravični Nemci razumeli bodo klic po pravicah in se mu ne bodo več protivili; oni slovenski rojaki pa, ki so do sedaj bojazljivi ali malomarni služili našim in svojim političnim nasprotnikom, zdramili se bodo in — ne bodo dalje še — „podlaga ptujčevi peti“. Ker je tedaj po predolgem prestanku to prvi glasni klic Slovencev v dolgo pozabljeni Koroški, zato še srčneje kličemo zlatomašniku, rodoljubu Einspielerju: Bog ohrani ga vsaj še toliko let, da tudi koroškim Slovincem posije zarija boljših dni!

— O slavnosti Einspielerjevi v Svečah poroča se nam, da se je vdeležilo nad 10.000 ljudi. Zastopniki občin, duhovništva, društev z vseh slovenskih delov dežele bili so navzoči. — Slavnostno pridigo imel je stricnik jubilarov P. Oton Einspieler z Gorice. Velika maša pela se je pod milim nebom, med mašo prepevali so pevci ljubljanske čitalnice. Slavnostni govor govoril je prof. pl. Kleinmayer. Z vseh slovenskih pokrajin došlo je jubilantu veliko častnih diplom in daril. Slavnostnega obeda vdeležilo se je 200 oseb. Blizu 150 telegrafskih pozdravov, med njimi vladike Strossmayerja, došlo je tje, 130 prečitalo se jih je še med obedom. Slavnost vršila se je v najlepšem redu.

— Deželni predsednik baron Winkler odpeljal se je minuli petek v službenih zadevah na Dunaj in se ima danes vrniti nazaj v Ljubljano.

— Dvorni svetovalec, prof. vitez Miklošič, prejel je novo ustanovljeno „znamenje za umetnost in vedo“.

— Za vino- in sadjerejsko in kmetijsko šolo v Grmu pri Novem mestu razpisanih je do 20. septembra 1887. leta 5 deželnih ustanov, do katerih imajo pravico sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, kateri pa morajo biti najmanj 16 let stari, krepkega telesa in čvrstega zdravja. — Učenci z deželnimi ustanovami dobé v tej šoli stanovanje hrano in poduk brezplačno, za obleko si pa morajo sami skrbeti.

Zahvala.

Povodom praznovanja rojstnega dne Njega ces. in kr. Apostoliškega Veličanstva presvitlega cesarja mi je visokorodni gospod c. kr. deželni predsednik **Andrej baron Winkler** izročiti dal **dvesto goldinarjev**, od katerih je 100 gld. namenjenih ljubljanskim ubožčekom,

po 25 gold. pa tukajšnji cesarice Elizabete bolnici za otroke, varovalnici malih otrok, deškemu in pod vodstvom gospé grofice Sofije Auerspergove stoječemu dekliškemu sirotišču.

Izročuje ob enem te zneske njihovemu blagemu namenu, smatram se dolžnim, da potom javnosti najtoplejše zahvalo izrekam za velikodušno stolnega našega mesta ubožčekom naklonjeno darilo.

V Ljubljani 17. dan avgusta 1887.

Župan: Grasselli.

Zahvala.

Visokorodni gospod deželni glavar na Kranjskem, **Gustav grof Thurn-Valsassina**, podaril je povodom rojstnega dne Njegovega Veličanstva presvetlega cesarja in kralja **petdeset goldinarjev** za tukajšnje uboge.

Usojam se ta patrijotični čin blagotvornosti javno oznanjati z izrazom najtoplejše zahvale.

V Ljubljani 17. dan avgusta 1887.

Župan: Grasselli.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Ta ponedeljek vrnil se je cesar z Išla za nekaj časa na Dunaj. Gotovo vrnejo se tudi vsi ministri semkaj, ker je treba določiti skupni in državni proračun in spored delovanja za zborovanje državnega zbora in delegacij. Izrekoma o skupnem proračunu bilo je čuti, da se vrše razprave med vojnim ministrom in obeustranskimi ministerstvi posebno gledé dobe, v kateri bode izvršiti puške repetirke. Za te se je neki odločila svota 3½ milijonov goldinarjev.

Gotovo pride v razgovor tudi znana naredba naučnega ministra, ki vladi Taaffejevi brez vsakega umevnega opravičenja, potrebe in dela toliko preglavic.

Nekako soglasje s to ministrovo odredbo se nahaja z drugim novejim činom naučnega ministra. — Cesar spremenil je dosedanjo odlikovanje za umetnike v „častno znamenje za umetnost in vedo“. Ob enem bilo je, kakor naravno po predlogih obeustranskih naučnih ministrov nekoliko veljakov odlikovanih s tem znamenjem, — Tostranski odlikovanci so: slikar pl. Angeli, vodja dvornega arhiva vit. Arneth, bivši predsednik statističnega arhiva baron Czörnig, profesor Hyrtl, bivši minister Kremer, slikar Matejko, profesor Miklošič, profesor vitez Sickel, profesor vitez Stein in bivši minister dr. Unger.

Česka. — Boj za zgubljene nemške, deželno-zborske mandate se pričinja in gotovo nemška stranka zgubi več sedežev. Pa bolj pomenljivo, kot volitve same, je vprašanje o vstopu izvoljencev v deželni zbor. Česko-konservativna in pa nemško-narodna stranka ste si še zmiraj enako oestro nasprotne. Na nemški strani smatra se vprašanje vedno še za vprašanje gospodstva nad drugo stranko in ne za vprašanje sprave in miru. Zato razprave tudi ne smejo imeti uspeha.

Česko konservativno veliko posestvo zbralo si je za kandidata v državni zbor na mesto umrlega grofe Henrika Clama Viljema grofa Wolkensteina. Za pet izpraznjenih sedežev v deželni zbor pa si je veliko posestvo zbralo za kandidate gg. grofa Bouquoya, grofa Avg. Kinsky-a, barona Ad. Leonhardi-a, grofa Karola Zedtwitza in kanonika dr. Trscha.

Nevolja zoper naredbo naučnega ministra je med českimi politiki posebno zavolj tega toliko, ker se v nji uvideva pokroviteljstvo šol nemškega „Schulverein“-a.

Bolgarska. — V minulem tednu zabeležiti nam je dve pomenljivi dogodbi v Bolgarskem prestolnem vprašanji. Gledé nezakonitosti nastopa vladanja princa Coburškega izrekle so vse velevlasti svoje soglasje s tem, da so se v tem oziru pridružile protestu Ruske, ki je bil naznanjen v pisanji Turške, v katerem ta velevlasti vpraša za njihovo menenje. Drugo postalo je dalje gotovo, da Ruska sedaj ne bode segla s silo v Bolgarske homatije.

Knez sam končal je svoje potovanje po Izhodni Rumeliji, ker je bil tam povsod slovesno sprejet. — V ponedeljek večer ob 6. uri vrnil se je knez v Sofijo s posebnim vlakom. Pri slavlolu na kraju mesta podal mu je župan kruha in soli in je prečital adresu dobrodošlico. Prihod slavil se je z 21 streli in godba igrala je narodno himno. — Na pozdrav županov odgovoril je knez: Ostal sem mož beseda gledé obljube svoje dane v Ebenthalu vdanosti svoje za Bolgarsko. Tukaj sem!

Svetujem Vam držati se modrosti, zmernosti in sloge. Ako bode te modri in složni, storil bodem z Bolgarske idealno in zelo močno državo. Bistveno je ohraniti dobre razmere s Turško kot suvereno oblastjo. Na podlagi lojalitete svoje nadejam se spravljivega mišljenja na turški strani nam nasproti.

Gledé zanesljivosti vojne Bolgarske se čuje, da je v obče vdana novemu knezu, samo o topničarstvu, katero je bilo tudi prejšnjemu knezu nasproti, se trdi, da tudi sedaj ni zanesljivo in tukaj bode knez takoj priliko imel pokazati svojo vladarsko spretnost.

V obče vpraša se sedaj, ali se bode Turška dala pregovoriti, da vmes seže s silo, ali pa ostane očigled različnosti menjenja velevlast — kakor dosedaj vedno — pasivna.

Angleška. — Boj sedanje vlade zoper Irsko pričinja se z vso silo, Irska liga, stara zveza Ircev v oproščenje svoje domovine od sile Angležev, katero je prejšnji minister znal spraviti v tir stroge postavnosti, proglasiti se namerava za hudodelsko zvezo, da se zatara. — Da členi stare „lige“ in pa „fenier-ci“ odgovora ne bodo dolžni ostali je sedaj že gotovo. Kri bode zopet tekla iz te stare rane „Velike Britanije“, strup nezadovoljnosti in narodnega nasprotstva se bode pomnožil in nekdanj po vseh delih sveta zapovedujoča Anglija bode še bolj pešala.

Laška pripravlja novo odpošiljatev vojakov v Masauho. — Kolera preseljuje se polagoma v druge kraje južne Laške. — Ministerski predsednik Crispi obiskal je osebno nekatere okužene kraje.